

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Dambořice, okres Hodonín

696 35 Dambořice 466

Identifikátor školy: 600 115 879

Termín konání inspekce: 28. - 30. květen 2003

Čj.:	125 62/2003-11085
Signatura:	ol7cw107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Základní škola Dambořice (dále jen ZŠ) je plně organizovanou školou, která poskytuje základní vzdělání 170 žákům v 9 třídách 1. až 9. ročníku. Z celkového počtu dojíždí 12 žáků z okolních obcí Bošovice, Velké Hostěrádky a Uhřice. Kapacita školy je 250 žáků. Škola má rozmístěny třídy ve dvou školních budovách. V jedné, která již prošla celkovou rekonstrukcí, jsou umístěny třídy 1. až 4. ročníku, ve kterých probíhá v odpoledních hodinách provoz školní družiny, ve druhé, která je již částečně zrekonstruovaná, se nachází třídy 5. až 9. ročníku, tělocvična a školní jídelna.

Součástí ZŠ je školní družina (kapacita 25 žáků) a školní jídelna (kapacita 150 jídel).

Škola realizuje ve všech ročnících vzdělávací program Základní škola č. j. 16 847/96-2.

Zřizovatelem školy je Obec Dambořice, se sídlem 696 35 Dambořice 69. Ředitelka byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení k 1. 11. 2002. Od 1. 1. 2003 má škola právní subjektivitu.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo:

- zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledované oblasti
- zjištění a zhodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledované oblasti
- zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a matematika na 1. stupni ZŠ a český jazyk, dějepis a matematika na 2. stupni ZŠ
- státní kontrola dodržování obecně závazných právních předpisů
- veřejnosprávní kontrola finančních prostředků státního rozpočtu v roce 2003

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický sbor ZŠ je stabilizovaný a tvoří jej celkem 12 učitelů, 1 osobní asistentka a 1 vychovatelka školní družiny.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem k učebním dokumentům jsou hodnoceny u všech učitelů 1. stupně ZŠ a učitelů 2. stupně ZŠ, u nichž byly provedeny hospitace v rámci sledovaných společenskovedních a přírodovědných předmětů. Převážná většina z nich splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušnou právní normou. Jen dva učitelé tyto podmínky nespĺňují.

Skladba úvazků a úkoly jsou pedagogům přidělovány promyšleně a plánovaně s přihlédnutím k jejich odbornosti, individuálním schopnostem a zájmům. Vzdělání a odborné zkušenosti učitelů jsou ve výchovně-vzdělávacím procesu školy efektivně využívány.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků ředitelka školy aktivně podporuje. Sama jde příkladem studiem v kurzech a seminářích, v nichž získává potřebné znalosti pro svoji řídicí práci a v problematice související s přechodem na právní subjektivitu školy (Právo a management v ředitelské praxi, právní předpisy, manažerské vzdělávání, ekonomické

předpisy). Vzdělávání učitelů se realizuje podle zájmu jednotlivců se zřetelem k realizovanému vzdělávacímu programu, k možnostem a potřebám školy. Učitelé si je většinou vybírají z široké nabídky Pedagogického centra Hodonín prostřednictvím jejich měsíčníku. Prioritou v letošním roce zůstává doplnění chybějícího vzdělání učitelství pro 1. stupeň základní školy na pedagogické fakultě.

Vedení zaměstnanců při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy věnuje ředitelka potřebnou pozornost. Hmotnou stimulaci pracovníků umožňují funkčním způsobem stanovená kritéria pro osobní hodnocení, projednaná se všemi pracovníky školy a zveřejněná ve sborovně. Osobní příplatky jsou diferencovány.

Organizační řád je kvalitně zpracovaný dokument, v němž jsou jasně stanovena práva a povinnosti zaměstnanců a kompetence vedoucích pracovníků školy. Organizační schéma školy má vzhledem k její velikosti jednoduchou strukturu. Pracovní náplně jsou podrobně zpracovány s přihlédnutím ke specifickým povinnostem jednotlivých kategorií pracovníků a přiděleným funkcím. Pro realizaci vzdělávacího programu školy a jejího provozu jsou vytvořeny optimální podmínky.

Ustanovení řádu školy je rozděleno do školních dokumentů nazvaných *Školní řád*, *Vnitřní řád školy* a *Organizační řád Základní školy Dambořice*, které obsahují ustanovení dané vyhláškou o základní škole. Ojedinelé formulace jsou nepřesné nebo nejednoznačné.

Při dlouhodobém plánování ředitelka vychází ze zpracované koncepce rozvoje školy, kterou zpracovala na začátku školního roku jako jeden z požadavků konkurzního řízení na místo ředitelky školy. V plánu práce na školní rok 2002/2003 jsou stanoveny hlavní úkoly práce školy a opatření k jejich realizaci, obsahuje termíny splnění a odpovědnost příslušných pracovníků. Jeho součástí je plán pedagogických rad s pevně stanovenými body jednání, které jsou podle potřeby rozšiřovány o aktuální problematiku. Ředitelka využívá plán práce jako funkční pomůcku při kontrolách plnění úkolů.

Výuka probíhá podle stabilního rozvrhu hodin, který svým sestavením respektuje platné školské normy, psychohygienu výchovně-vzdělávacího procesu v souladu s ohledem na možnosti dopravní dostupnosti žáků z okolních obcí do školy. Délky přestávek jsou dodrženy.

Metodické sdružení 1. stupně ZŠ a předmětové komise skupin předmětů na 2. stupni ZŠ jsou ustaveny. Jejich činnost je neformální, jednání jsou směřována na řešení pedagogické a další problematiky výuky příslušných předmětů. Ředitelka je využívá jako svůj poradní orgán ve své řídicí práci. Učitelé v nich sdružení si předávají zkušenosti, sjednocují se na kontrole a celkovém vyhodnocování dosahovaných výsledků výchovy a vzdělávání žáků. Úzce spolupracují s neaprobovanými učiteli, pomáhají jim.

Výchovně vzdělávací problematika a pedagogicko-organizační záležitosti jsou projednávány na jednáních pedagogické rady, schůzkách předmětových komisí a na pravidelných provozních poradách, v případě nutnosti i operativně.

Pracovníci školy jsou včas a dostatečně informováni o všech důležitých záležitostech a podle důležitosti a časového řešení obvyklými způsoby – na pravidelných jednáních pedagogické rady školy, provozních poradách, prostřednictvím nástěnky ve sborovně a sdělováním při denním setkávání ve sborovně. Informovanost žáků zajišťují nejčastěji třídní učitelé, resp. další vyučující. Vnitřní informační systém ZŠ je funkční.

Rodiče a zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích vzdělávání a výchovy svých dětí informováni dostatečně a včas běžnými způsoby, a to nejčastěji prostřednictvím žákovských knížek a deníčků. O práci a činnosti školy jsou informováni i využitím dalších dostupných

možností - na konzultačních hodinách, třídních schůzkách. Se zněním školního řádu byli žáci i rodiče prokazatelným způsobem seznámeni.

ZŠ se otevírá veřejnosti, o své činnosti informuje v místním tisku (Dambořský zpravodaj) a v Infokanálu místní kabelové televize. Důležité informace ZŠ zveřejňuje na vlastní internetové stránce. Prezentuje svou činnost a výsledky své práce pořádáním vánoční dílny (aktivity s pomocí rodičů a možnou účastí veřejnosti), akademie, přáním k svátku (osamělí starší občané) aj.

Vzhledem k termínu nástupu ředitelky školy do funkce a přechodem školy do právní subjektivity v průběhu školního roku nebyl zatím vypracován plán kontrolní činnosti. Přesto vedení školy kontrolní a hospitační činnost provádí. Ta pokrývá všechny oblasti chodu školy. Jsou stanoveny kompetence kontrolní činnosti mezi ředitelku ZŠ (hospitační činnosti) a její zástupkyni (ostatní kontrolní činnost). Výsledky hospitační a kontrolní činnosti jsou písemně zaznamenávány. Kontrolní činnost má zpětnovazební funkci.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny vzhledem k hospitovaným předmětům.

Učebny jednotlivých tříd jsou prostorné, světlé, vybavené vhodným a kvalitním žákovským nábytkem, který vyhovuje antropometrickým požadavkům vzhledem k věku žáků. Jsou esteticky upravené, názorné vyučovací pomůcky v nich umístěné k aktuálně probíranému učivu vytvářejí žákům motivující prostředí. Poskytují i vhodné hygienické a psychohygienické podmínky. Výuka probíhala v učebnách s kmenovými třídami, protože kromě učebny informatiky nemá škola vhodné prostory pro vybudování dalších odborných učeben.

V hospitovaných hodinách bylo sledováno využívání ve škole dostupných názorných demonstračních i žákovských učebních pomůcek, v několika případech i pomůcek vytvořených žáky a vyučujícími. Didaktická a výpočetní technika je zastoupena v odpovídajícím množství, je funkční a ve výuce se podle potřeby a vhodnosti využívá. Všichni žáci jsou vybaveni základními školními potřebami. Zabezpečení výuky jednotlivých předmětů učebními pomůckami je odlišné (množství, vhodnost, stav), celkově avšak umožňuje realizaci výchovně-vzdělávacích cílů realizovaného vzdělávacího programu školy.

Ředitelka školy při své hospitační činnosti sleduje využívání učebnic a dostupných pomůcek ve výuce. Usměňuje výběr učebnic tak, aby odpovídaly požadavkům vzdělávacích dokumentů.

Společné prostory školy (prostorné chodby, sociální zázemí žáků a zaměstnanců školy) působí velmi pěkně a podnětně. Estetická výzdoba učeben i chodeb má velmi dobrou úroveň, je účelná a pro výchovně-vzdělávací činnost školy podnětná. Žáci mají o přestávkách možnost pohybu, v případě příznivého počasí využívají nejdelší přestávku k relaxačnímu pobytu mimo budovu školy. Prostředí, prostorové podmínky a vybavení školy celkově vyhovuje potřebám žáků i plnění cílů realizovaného vzdělávacího programu školy.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizaci vzdělávacího programu školy a mají celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE (SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ)

Realizace vzdělávacího programu

ZŠ realizuje schválený vzdělávací program Základní škola č. j. 16 847/96-2. Sledovaná výuka probíhala podle platných učebních dokumentů.

Probírané učivo v hospitovaných hodinách v době konání inspekce bylo v souladu s učebními osnovami. Časová dotace hodin jednotlivých sledovaných předmětů odpovídala schválenému učebnímu plánu.

Výuka je v souladu s realizovaným učebním plánem. Učební osnovy jsou plněny.

Povinná dokumentace školy je ve vztahu průběhu a výsledkům vzdělávání řádně vedena, průkazným způsobem dokumentuje průběh a výsledky vzdělávání a výchovy.

Systém kontrolní činnosti je promyšlený. Vedení školy sleduje naplňování učebních osnov. Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti analyzuje a operativně provádí nápravná opatření. Kontrolou učebních plánů realizovaného vzdělávacího programu školy za čtyřleté období školních roků 1999/2000 až 2002/2003 současného 9. ročníku Česká školní inspekce (dále jen ČŠI) zjistila, že v souhrnu nebyla naplněna minimální časová dotace učebního plánu v případě počtu hodin volitelného předmětu.

Kontrolní systém naplňování výchovně-vzdělávacích cílů je účinný a vcelku funkční. Má velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika na 1. stupni ZŠ

Složení pedagogického sboru na 1. stupni ZŠ je příznivé, požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost nemá jedna učitelka, což se však do kvality hospitované výuky negativně nepromítla. V 1. ročníku spolupracuje s třídní učitelkou osobní asistentka přidělená ke zrakově postiženému žákovi.

Vstupní motivace byla většinou realizována sdělením učitele o průběhu a náplni vyučovací hodiny. Různé motivační metody uplatňované v průběhu vyučování umožňovaly vyučujícím získávat zájem a podpořit aktivitu žáků ve vyučování. Žáci se dokázali soustředit na pracovní činnosti, zadané úkoly plnili převážně s velmi dobrými výsledky. Aplikované formy hodnocení (motivační hodnocení, pochvala) a převažující pozitivní hodnocení práce žáků v průběhu hodiny rovněž přispívaly k rozvoji vnitřní motivace žáků k učení. Společnou (všichni žáci společně pod vedením učitele) nebo vzájemnou kontrolou (žáci mezi sebou) splněných úkolů získávali žáci zpětnou vazbu o své úspěšnosti a vyučující měl přehled o míře zvládnutí zadaného úkolu. Vlastní sebehodnocení žáků nebo podíl žáků na závěrečném hodnocení jejich práce a aktivity v hodině nebylo v hospitovaných hodinách pozorováno. K vzájemnému hodnocení měli žáci příležitost ojediněle v rámci skupinové práce.

Odpovědná bezprostřední příprava učitelů na výuku pozitivně ovlivňovala plynulý průběh vyučovacích hodin, které byly plánovány promyšleně v návaznosti na předchozí probírané učivo. Dobře zvládnutá organizace vyučovacích hodin umožňovala většinou aktivní zapojení žáků ve vyučovacím procesu. Koordinace činností učitelky v 1. ročníku a osobní asistentky byla velmi dobře zvládnuta. Vzdělávací cíle byly přiměřeně voleny vzhledem k věku žáků i jejich možnostem. Obsahu učiva využívali učitelé vhodným způsobem také k výchovnému působení na žáky.

Struktura vyučovacích hodin byla volena v závislosti na vzdělávacím cíli a obsahu hodin. Zvolené formy a metody práce ve vyučování byly odlišné vzhledem k věku žáků a vedly

ke splnění vytčeného vzdělávacího cíle. Nejčastějším typem hodin byly hodiny upevňování vědomostí a dovedností a využití získaných vědomostí a dovedností v praxi. Střídala se společná práce pod vedením učitele (ústní opakování, cvičení v učebnici) s písemnou samostatnou (úkoly v pracovních listech nebo pracovních sešitech) nebo skupinovou prací.

V *českém jazyce* byl v rámci mluvnického učiva kladen důraz na procvičování probíraných pravopisných a gramatických jevů na základě pochopení mluvnických souvislostí a zdůvodnění pravopisných jevů a na dovednost získané poznatky umět správně aplikovat. Zvládnutí pravopisu bylo prověřováno v jednom případě formou diktátu, při jehož psaní byla uplatněna diferenciací vzhledem k žákovi se specifickou vývojovou poruchou učení. Při čtení byla pozornost učitelky soustředěna na bezchybné čtení a ověření si pochopení probíraného mluvnického učiva. Při opisu textu v psaní byly respektovány psychohygienické zásady. V *matematice* bylo různými formami procvičováno numerické počítání v daném číselném oboru, učitelé dbali na užívání správného algoritmu při početních výkonech, prostřednictvím řešených slovních úloh rozvíjeli u žáků logické myšlení a matematickou představivost.

V některých případech dominoval ve výuce frontální způsob práce, který byl vzhledem k stanoveným vzdělávacím cílům méně efektivní, jelikož žáci pracovali většinu času pod přímým vedením učitele bez uplatnění diferenciací vzhledem k jejich výkonu. Při realizované skupinové práci měli žáci možnost spolupracovat, mezi sebou komunikovat, kontrolovat si vzájemně výsledky a hodnotit je. Při plnění zadaných úkolů uměli žáci samostatně pracovat, uložené úkoly zvládali většinou velmi dobře. Pro všechny sledované hodiny byla charakteristická klidná pracovní atmosféra a tolerantní přístup vyučujících k osobnosti žáka. Komunikace a interakce žáků se ve vyučovacích hodinách odvíjela od jejich zvolené organizace. Žáci akceptovali a respektovali pravidla chování a jednání.

Pro dodržování psychohygienických zásad jsou v kmenových třídách vytvořeny velmi dobré podmínky. Relaxační prvky ve výuce byly vhodně zařazovány, zvláště u mladších žáků byla tomuto momentu věnována patřičná pozornost. Při frontálně vedené výuce byla pozornost věnovaná odpočinku a odreagování žáků v průběhu hodiny již méně častá.

Všechny vyučovací hodiny probíhaly v kmenových třídách, které jsou svou názorností, podnětností a velmi pěknou estetičností pro žáky jistým motivačním prvkem k učení. Ve třídách, kde jsou umístěni dva integrovaní žáci (porucha zraku, tělesné postižení), jsou vytvořeny potřebné podmínky pro jejich učení (pro zrakově postiženého žáka samostatný pracovní kout, kde se učí s osobní asistentkou, lavice se sklopnou pracovní deskou, televizní lupa, zvětšené texty pro opis a přepis, pro tělesně postiženého žáka speciální židle) Zabezpečení výuky učebnicemi a pracovními sešity je celkově velmi dobré. K procvičování učiva používali učitelé také nakopírované pracovní materiály a jednoduché učební pomůcky. Fond učebních pomůcek je z větší části již starší, je potřebná jeho průběžná obnova a modernizace. Ve výuce českého jazyka byla účelně využita také výpočetní technika.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledované výuce v českém jazyku a matematice na 1. stupni ZŠ jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk na 2. stupni ZŠ

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících se pozitivně promítala do kvality sledované výuky.

Uplatňování pestré struktury hodin motivovalo žáky v průběhu celého procesu učení. Žáci byli za svou práci průběžně hodnoceni. Frekvence známek v žákovských knížkách je dostačující. Opravy žákovských sešitů nejsou vždy zcela důsledné. Témata slohových prací jsou zadávána promyšleně, při opravách však není vždy náležitě preferována stylistika.

Výuka je plánována v souladu s učebními dokumenty školy. Příprava hospitovaných hodin byla po stránce odborné i metodické dobře promyšlená.

Při vlastním procesu učení byly uplatňovány progresivní pedagogické trendy – úkoly byly zadávány diferencovaně (včetně zohledňování žáků se specifickými vzdělávacími potřebami), učivo bylo hojně ozřejmováno názornými pomůckami, pravopisné a jazykové jevy byly důsledně odůvodňovány (často byly pro urychlení používány smluvené symboly). Pochopení učiva o větných celcích bylo žákům usnadňováno pomocí důmyslných grafických schémat. Sled didaktických kroků byl plynulý a vedl žáky vždy ke stanovenému vzdělávacímu cíli. Styl výuky preferoval činnostní pojetí procesu učení, což se projevovalo při samostatných činnostech žáků (např. s jazykovými příručkami, s odbornými texty), z nichž žáci sami vyvozovali potřebné závěry (např. význam a používání slov přejatých). Učiva bylo vhodně výchovně využíváno. Některé sledované hodiny však neměly svou strukturu zcela ucelenou – chyběl např. závěr s potřebným shrnutím učiva a celkovým zhodnocením přínosu hodiny.

Jazyková kultura byla uplatňována ze strany pedagogů důsledně, její sledování v mluvních projevech žáků však už bylo pouze sporadické. Žáci většinou neprokazovali zběhlost při tvorbě definic, což se často projevovalo při odpovědích na kladené otázky, kdy měli za úkol zařadit pojem s konkrétním významem do roviny obecné.

Psychohygienické podmínky byly zajištěny jednak příznivým učebním prostředím, jednak častým střídáním činností a pestrou strukturou hodin. Pro osvěžení žáků byly zařazovány relaxační chvilky, které měly často podobu didaktických her.

Materiální podpora výuky byla vydatná. Žáci používali jazykových příruček a měli k dispozici doplňkovou literaturu; rovněž byla použita didaktická technika.

Žáci se při svých projevech ústních dobře orientovali v systému jazyka, měli přehled o vývoji literatury a o jejím významu. V písemných projevech byla frekvence chybování u většiny žáků značná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk jsou na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis na 2. stupni ZŠ

Ze tří vyučujících dějepisu jen jeden splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tato situace zatím není náležitě řešena na úrovni předmětových komisí nebo cíleně zaměřenou činností tzv. uvádějících učitelů, ale je velmi dobře eliminována samotnými vyučujícími uplatňováním didaktické invence a samostudiem. Absence učitelské způsobilosti se negativně projevila v jednom případě, a to pouze v oblasti metodické.

Uplatňování motivace žáků bylo velmi rozdílné. V návaznosti na promyšleně a metodicky příhodně prezentovanou výuku se projevoval při hospitačních velký zájem žáků o probíranou tematiku i o předmět celkově. Při výuce metodicky jednodušší neměli žáci příležitost uplatňovat své činnosti a jejich vztah k předmětu byl vlažný. Rovněž hodnocení práce žáků bylo zařazováno s rozdílnou intenzitou. Pokud však byli žáci hodnoceni, klasifikace byla objektivní.

Plánování výuky je v souladu s učebními dokumenty. Při probírání učiva v devátém ročníku je kladen náležitý důraz na témata vztahující se k nejnovějším dějinám. Hospitované hodiny byly připraveny pečlivě po stránce odborné a většinou i metodické.

Organizace výuky a volba vyučovacích metod a forem práce vykazovaly v jednotlivých sledovaných hodinách značně rozdílnou úroveň. Zatímco někde byl proces učení znesnadňován menší metodickou pestrostí, jinde byli žáci cíleně vedeni promyšlenými postupy tak, že dokázali pracovat velmi samostatně a z jednotlivých úkolů dokázali po jejich splnění vyvodit odpovídající závěry. Učivo bylo podáváno věcně správně. U historických údajů byly

zdůrazňovány vazby časové a příčinné; méně byly preferovány vztahy geografické. Velmi účinně bylo využito učebnice i dalších názorných pomůcek při probírání učiva o starověku. Efektivní byla práce žáků na počítačích, kdy sami vyhledávali a kompletovali informace o nejnovějších dějinách.

Komunikace byla velmi činorodá v hodinách metodicky pestrých, byla odvislá od míry činnostního pojetí výuky a od motivace žáků. Velmi účinně se žáci zapojovali do rozhovorů o poměrech ve starověkém Římě, velmi dobře reagovali na problémové otázky. Rovněž učivo nejnovějších dějin bylo žáky devátého ročníku pojímáno jako téma otevřené k dalším úvahám diskusím.

Psychohygienické podmínky jsou co do prostoru a vybavení učeben zajišťovány dobře. Jednotvárná struktura některých ze sledovaných hodin a chybějící relaxace však tuto úroveň poněkud snižovaly. Zásada naučit - pokud možno - vše ve škole byla preferována v různých třídách rozdílně. Zejména zadávání některých domácích úkolů vztahujících se ke školní skupinové práci se jeví ve vztahu k žákům jako dosti zátěžové a organizačně obtížné proveditelné.

Materiální podpora výuky byla v jednotlivých sledovaných hodinách dosti rozdílná. Zatímco někde bylo využíváno hojně didaktické techniky, doplňujících materiálů a názorných pomůcek, jinde se proces učení omezoval pouze na základní potřeby. Obecně lze říci, že se velmi málo využívá nástěnných dějepisných map.

Žáci se dobře orientovali v probraném učivu a mnozí projevovali schopnost postihovat vztahy mezi dějinnými událostmi a uplatňovat strukturálně pojatý vhled do systému předmětu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu dějepis mají při všech dílčích rozdílnostech celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika na 2. stupni ZŠ

Ve sledované výuce se pozitivně projevovaly odborné a pedagogické zkušenosti převážné většiny učitelek. Chybějící pedagogická způsobilost pro daný stupeň školy jedné z vyučujících se ve sledované výuce negativním způsobem výrazněji neprojevila.

Učitelky využívaly každou možnost danou povahou učiva k podchycení zájmů žáků o výuku matematiky zařazováním úloh z běžného života a učiva s praktickým aspektem. Kromě seznámení žáků s výukovými cíli v úvodu téměř všech hodin žáky vhodně motivovaly rozhovorem o významu a uplatnění aktuálně probíraného učiva v praxi. Výkony žáků učitelky hodnotily v převažující míře pozitivním způsobem, aby posilovali zájem žáků o předmět. Ojedinele zkoušely, výkon žáka klasifikovaly objektivně a známku zdůvodnily. Podpora sebehodnocení byla sledována jen v části výuky.

Sledovaná výuka byla vyučujícími promyšlena a kvalitně připravena i z hlediska materiálního zabezpečení (příprava vlastních názorných učebních pomůcek, pracovních listů, didaktických her apod.). Vyučující mají vypracované tematické plány, které jim slouží jako vhodná pracovní pomůcka.

Použité vyučovací metody a formy práce byly v převažující většině hodin pestré. Vyučující je volili tak, aby aktivizovali žáky a podchytili jejich zájem o probírané učivo. Sled postupů, informací a tempo výuky odpovídaly věku žáků i jejich vzdělávacím schopnostem. Vyučovací metody vhodně volené vyučujícími vedly žáky k rozvoji jak logického myšlení, tak i komunikativních dovedností. Úlohy s praktickým uplatněním umožňovaly aplikovat učivo i v dalších souvislostech. V několika hodinách využitě učební pomůcky vytvořené vyučujícími byly pro žáky názorným prostředkem k pochopení učiva a vytvoření představy jeho praktického využití. Se žáky, kteří potřebovali radu a pomoc (zejména žáci s poruchami učení),

učitelky individuálně pracovaly. Využívaly k tomu často zařazovanou samostatnou práci. Tímto a dalšími vhodnými způsoby zabezpečovaly účinnou oboustrannou zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva jednotlivými žáky. Zpětnovazební informovanost o vlastní úspěšnosti při aplikování znalostí při řešení testových úloh měli zajištěnu žáci nejvyššího ročníku. Prostřednictvím interaktivního výukového programu na počítačích byli okamžitě informováni o správnosti výsledku a s možností opravy chybného řešení. Vyučovací čas se ve všech sledovaných hodinách dařilo efektivně využívat. Organizace výuky byla založena na aktivitě žáků. Psychohygienické zásady výuky byly respektovány.

Sledovaná výuka probíhala v běžných učebnách s kmenovými třídami. Ty byly vzhledem k počtům žáků prostorné, světlé, čisté a esteticky upravené. Jen v některých z nich však byly pomůcky podporující výuku matematiky. Za účelem vyšší názornosti výuky byly učební pomůcky dostupné na škole včetně programů instalovaných v počítačích i vhodné vlastní učební pomůcky byly ve výuce efektivně využívány.

Průběh a kvalita výchovy a vzdělávání ve sledované výuce matematiky byla celkově velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Výuka ve sledovaných předmětech probíhala v souladu s požadavky učebních osnov realizovaného vzdělávacího programu školy. Učitelé se na výuku pečlivě připravují, metody výuky a formy práce promýšlejí. V hospitovaných hodinách bylo patrné, že žáci jsou zvyklí pracovat podle dohodnutých pravidel, umí využívat svých kompetencí k tomu, aby plnili zadané úkoly včas. Velmi dobře reagovali na všechny podněty ze strany vyučujících a orientovali se na učební činnosti. Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány vlastními evaluačními nástroji, z nichž nejvýznamnější kromě zkoušení to jsou písemné práce a prověrky. Zjištěné výsledky se analyzují a vyučující přijímají opatření k nápravě. V průběhu sledované výuky prokazovala velmi dobré znalosti a dovednosti. Dobrou úroveň měly i jejich komunikační dovednosti.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly celkově velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Institucionální postavení školy

Ve *Zřizovací listině* příspěvkové organizace obce č. j.: 1/02 vydané Obcí Dambořice a schválené jeho zastupitelstvem dne 18. října 2002 s účinností od 1. 1. 2003 je uvedena pod názvem Základní škola Dambořice, okres Hodonín, příspěvková organizace.

Vzhledem k získání právní subjektivity ZŠ podal její zřizovatel žádost o změnu zařazení školy do sítě škol s názvem identickým vzhledem k názvu ve *zřizovací listině*. *Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* škola dosud nemá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce č. j.: 1/02 vydané Obcí Dambořice a schválené jeho zastupitelstvem dne 18. října 2002 s účinností od 1. 1. 2003
2. Žádost o vydání rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol ze dne 17. 1. 2003
3. Koncepce rozvoje školy zpracovaná k 16. září 2002
4. Plán práce Základní školy Dambořice ve školním roce 2002/2003
5. Učební plány vzdělávacího programu ve školních rocích 1999/2000 až 2002/2003
6. Třídní knihy všech tříd Základní školy Dambořice platných ve školním roce 2002/2003
7. Třídní výkazy Základní školy Dambořice platných ve školním roce 2002/2003
8. Katalogové listy všech žáků Základní školy Dambořice
9. Vysvědčení žáků 5. ročníku Základní školy Dambořice za 1. pololetí školního roku 2002/2003
10. Osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením (integrování žáci)
11. Vysvědčení žáků 5. ročníku ve školním roce 2002/2003
12. Záznamy o práci v nepovinných předmětech a zájmových útvarech organizovaných školou ve školním roce 2002/2003
13. Školní řád Základní školy Dambořice
14. Vnitřní řád Základní školy Dambořice
15. Organizační řád Základní školy Dambořice
16. Rozvrh hodin Základní školy Dambořice ve školním roce 2002/2003
17. Rozvrh zvonění Základní školy Dambořice ve školním roce 2002/2003
18. Záznamy z pedagogických rad
19. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2001/2002
20. Osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením
21. Kniha úrazů
22. Doklady všech hospitovaných pedagogických pracovníků ZŠ Dambořice o dosaženém nejvyšším vzdělání
23. Protokoly a záznamy o kontrolách provedených v Základní škole Dambořice
24. Kritéria pro hodnocení práce zaměstnanců školy
25. Tematické plány učiva sledovaných předmětů
26. Výroční zpráva o činnosti Základní školy Dambořice ve školním roce 2001/2002
27. Zahajovací výkaz o škole podle stavu k 30. 9. 2002
28. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti
29. Namátkově vybrané sešity
30. Namátkově vybrané písemné práce a slohové práce žáků hospitovaných tříd
31. Namátkově vybrané žákovské knížky v hospitovaných třídách

ZÁVĚR

Velmi dobré personální podmínky (převažující většina vyučujících splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilost a pečlivý přístup vyučujících bez potřebné způsobilosti k výuce) se pozitivním způsobem projeví na kvalitě sledovaných vyučovacích hodin. Vedení školy příkladně zabezpečuje plynulý chod celé školy.

Materiální podmínky, zajištění výuky učebnicemi, odbornou literaturou, pomocnými materiály, učebními pomůckami a didaktickou technikou umožňuje realizování vzdělávacího programu a efektivní výuku ve sledovaných předmětech. Vzdělávací program Základní škola 16 847/96-2 se ve sledovaných předmětech naplňuje.

Ve vyučování byli žáci vedeni k upevňování dovedností správně aplikovat získané vědomosti při řešení zadaných úkolů, k vyvozování nových poznatků v logických souvislostech, což se většině žáků úspěšně dařilo. Žáci uměli samostatně i společně v přiměřeném tempu pracovat, dosahované výsledky odpovídaly jejich individuálním reálným možnostem. Větší pozornost je věnována poznávací složce vzdělávání. V oblasti plnění hodnotových cílů se učitelé zaměřují především na formování osobnosti žáků a jejich mravních vlastností. Méně pozornosti v systému hodnocení je věnováno vzájemnému hodnocení a sebehodnocení žáků. V průběhu výuky vládla příznivá pracovní atmosféra a pozitivní vztahy mezi žáky a vyučujícími i mezi žáky navzájem.

Kvalita průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech na prvním i druhém stupni ZŠ je celkově hodnocena jako velmi dobrá. V rámci hodnocení převažovala pozitiva, výuka odrážela dovednosti učitelů při aplikování vhodných vyučovacích metod a forem práce. Ve většině sledované výuky byli žáci vedeni k aktivnímu osvojování poznatků, sociálních kompetencí, rozvíjení komunikativních dovedností i samostatnosti. Jen ojediněle se nedařilo jednotlivé žáky v potřebné míře zapojit do aktivní práce.

Škola se snaží v rámci svých možností a za pomoci obce vytvářet příznivé podmínky pro vzdělávání integrovaných žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Krška	Mgr. Jaroslav Krška, v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jitka Měřinská	PaedDr. Jitka Měřinská, v. r.
	PaedDr. Danuše Pytelová	PaedDr. Danuše Pytelová, v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Helena Šmerková

Dana Haláková

Ve Vyškově dne 17. června 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. 6. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu   Podpis

Mgr. Drahomíra Beková, ředitelka školy

Mgr. Drahomíra Beková, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor školství, Žerotínovo nám. 3/5, Brno	2003-07-10	1070/2003
Obec Dambořice, 696 35 Dambořice 69	2003-07-10	1071/2003
Rada školy	2003-07-10	1072/2003

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány